

Prezentacja wyników badań

Charakterystyka osób bezrobotnych powyżej pięćdziesiątego roku życia w powiecie leżajskim - dwie perspektywy

Realizacja badań: BD Center Consulting

Zleceniodawca: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**CHARAKTERYSTYKA OSÓB BEZROBOTNYCH
POWYŻEJ PIĘCDZIESIĄTEGO ROKU ŻYCIA
W POWIECIE LEŻAJSKIM**

***Badanie bezrobotnych powyżej
50-tego roku życia***

***Pracodawcy wobec osób powyżej
50-tego roku życia***

Badanie bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia

*Badanie dokumentów,
analiza statystyk,
analiza istniejących
raportów z badań*

Problematyka

*Badanie na losowej próbie
bezrobotnych pow. 50 roku życia
Liczebność próby: 300 + 20 (pilotaż)
Narzędzie: kwestionariusz wywiadu*

- 1. Sytuacja demo-społeczna bezrobotnych*
- 2. Opinie bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia dotyczące możliwości ich zatrudnienia na lokalnym rynku pracy*
- 3. Przyczyny bezrobocia wśród badanych osób*
- 4. Kapitał indywidualny respondentów*
- 5. Postawy bezrobotnych wobec rynku pracy*
- 6. Zamierzenia bezrobotnych w zakresie zmiany swojej pozycji na rynku pracy*
- 7. Aspiracje zawodowo-finansowe bezrobotnych*
- 8. Wiedza bezrobotnych na temat form pomocy oferowanych przez PUP*
- 9. Ocena usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku*

Pracodawcy wobec osób powyżej 50-tego roku życia

Badanie dokumentów,
analiza statystyk,
analiza istniejących
raportów z badań

Problematyka

Badanie pracodawców
Liczebność próby: 50 jednostek
Narzędzie: dyspozycje do
wywiadu pogłębionego

1. Jak pracodawcy oceniają lokalny rynek pracy?
2. Co zdaniem pracodawców jest główną przyczyną bezrobocia wśród osób po 50 tym roku życia?
3. Jakie kapitały posiadają zdaniem pracodawców osoby po 50 tym roku życia?
4. W jaki sposób lokalni pracodawcy mogliby pomóc wejść tym osobom na rynek pracy?
5. Czy pracodawcy w planach rozwoju firm zakładają zatrudnienie osób po 50 tym roku życia?
6. W jakim sektorze, branży są możliwości zatrudnienia bezrobotnych po 50 tym roku życia?
7. Jakie są przeszkody zdaniem badanych w zatrudnieniu bezrobotnych po 50 tym roku życia?
8. Jak pracodawcy postrzegają kandydatów do zatrudnienia po 50 tym roku życia? (efektywność pracy, motywacja, kompetencje, zaangażowanie, elastyczność, dyspozycyjność, gotowość do podnoszenia kwalifikacji)
9. Jakie stereotypy na temat pracowników po 50 tym roku życia funkcjonują w świadomości pracodawców?
10. Jak jest zapotrzebowanie pracodawców na usługi PUP wspierające zatrudnienie bezrobotnych powyżej 50 roku życia?

Sytuacja na rynku pracy z perspektywy bezrobotnych

Badanie bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia

Sytuacja demo-społeczna bezrobotnych

- *Prawie 2/3 badanych to mężczyźni a niecała 1/3 to kobiety.*
- *Największy odsetek osób bezrobotnych, które wzięły udział w badaniu należał do kategorii wiekowej 50 - 54 lata i stanowił nieco ponad 3/5 badanych. Niecałe 2/5 badanych to bezrobotni w wieku 55 do 59 lat. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby między 60 a 65 rokiem życia (4,0%).*
- *Większość badanych pozostawała w związkach małżeńskich (67%). niespełna 1/4 respondentów była stanu wolnego a 7,3% zadeklarowało, że są rozwiedzeni. Natomiast 3% określiło swój stan cywilny jako wdowiec/wdowa.*
- *Osoby biorące udział w badaniu najczęściej zamieszkują Miasto i Gminę Nowa Sarzyna (30,7%), dalej 28,3% Gminę Leżajsk a 25,3% Miasto Leżajsk. Najmniej osób mieszka w Gminie Kuryłówka oraz Gminie Grodzisko Górne.*
- *Największa grupa respondentów, tj. ponad 1/3 zbiorowości mieści się w najniższej kategorii dochodu, w której średnia na osobę w rodzinie nie przekracza 200 zł miesięcznie.*

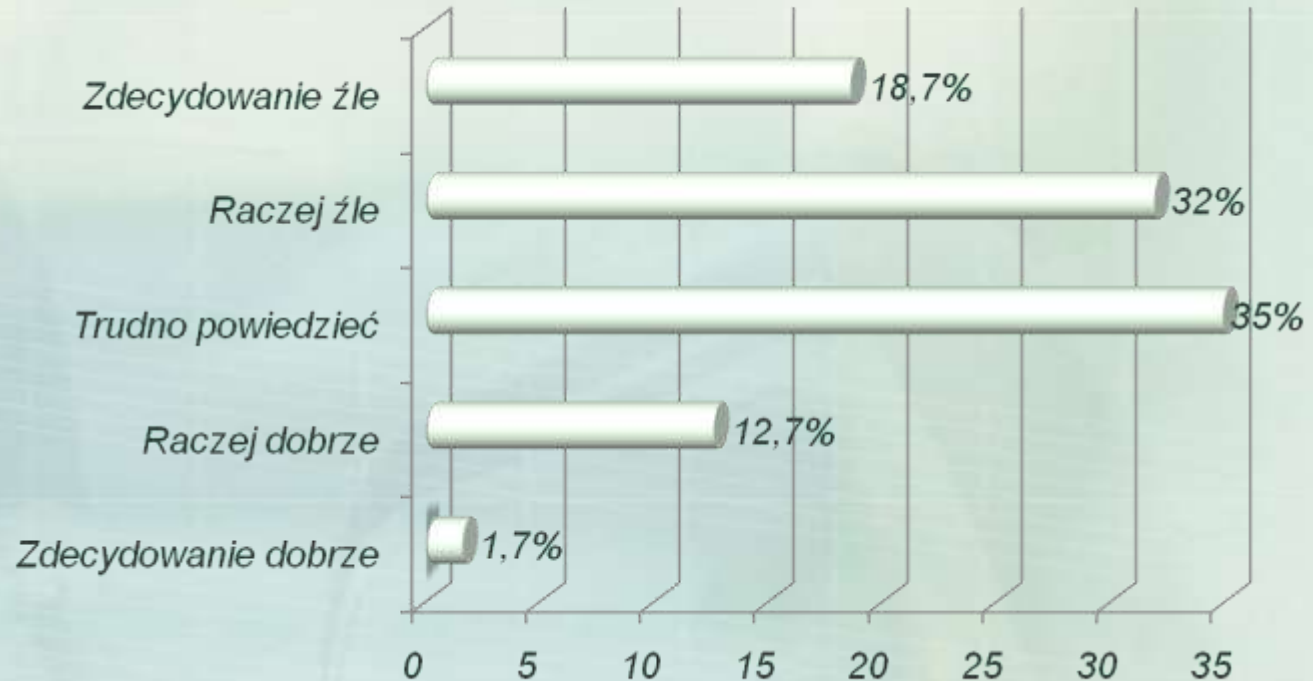
Sytuacja demo-społeczna bezrobotnych

- *Badane osoby bezrobotne charakteryzowały się niskim poziomem wykształcenia.*

Sytuacja demo-społeczna bezrobotnych

- Zdecydowana większość respondentów źle ocenia swoją sytuację materialną.

Sytuacja demo-społeczna bezrobotnych

- *Badani respondenci generalnie raczej negatywnie wypowiedali się o swoim stanie zdrowia. Jako zły lub bardzo zły określiła go ponad połowa badanych. Prawie jedna czwarta badanych nie potrafiła określić swojego stanu zdrowia.*
- *15,7% badanych respondentów nie korzysta z porad lekarza rodzinnego a nieco mniej niż 1/3 odpowiedziała, że odwiedza lekarza rodzinnego raz w roku lub rzadziej.*
- *3/4 osób, które swój stan zdrowia oceniło negatywnie, potwierdziło zamiar przejścia na emeryturę bądź rentę.*
- *Badani korzystają z różnych form zabezpieczenia społecznego. Najczęściej korzystają z zasiłków dla bezrobotnych i świadczeń z pomocy społecznej. Z zasiłków korzystało prawie 2/3 badanych a ponad połowa korzysta obecnie. Świadczenia z pomocy społecznej otrzymywała niemal 1/4 respondentów, obecnie jest do nich uprawniona ponad 1/3.*

Opinie bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia dotyczące możliwości ich zatrudnienia na lokalnym rynku pracy

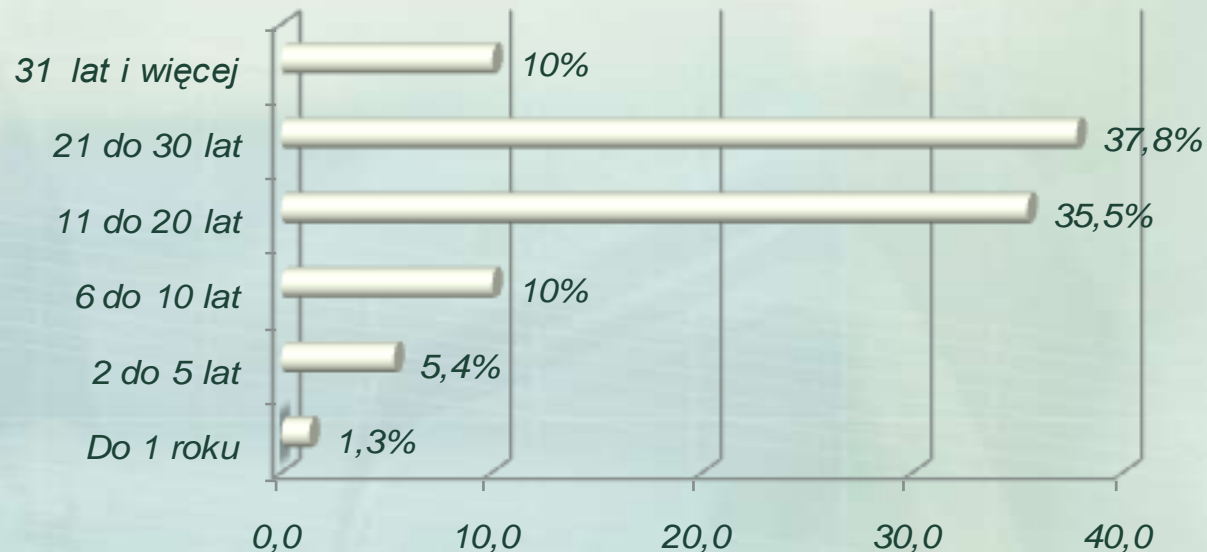
- *Badani respondenci nisko oceniają swoje szanse na znalezienie pracy - prawie 2/3 respondentów określiło, że osoby po 50-tym roku życia nie posiadają takich samych szans na znalezienie zatrudnienia jak pozostałe osoby bezrobotne.*
- *Ankietowane osoby bezrobotne również oceniły nisko swoje szanse na znalezienie jakiegokolwiek pracy w ciągu najbliższego roku. W taką możliwość nie wierzy prawie 2/3 respondentów, z czego około połowa w sposób zdecydowany.*
- *Najczęściej spotykane trudności przy poszukiwaniu pracy, które wskazały badane osoby bezrobotne po 50-tym roku życia to brak pracy w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy, postawa pracodawców, którzy nie chcą ich zatrudniać ze względu na zaawansowany wiek oraz brak ofert pracy w zawodzie.*
- *Niemal połowa badanych określiła wiek jako ograniczenie przy poszukiwaniu pracy, natomiast prawie co trzecia osoba nie wskazała tego czynnika jako negatywnie wpływającego na poszukiwanie pracy.*

Kapitał indywidualny respondentów

- *W badanej zbiorowości, największą kategorię stanowią osoby nieposiadające żadnego zawodu. Najliczniejszą grupą zawodową są ślusarze oraz budowlańcy. Wśród badanych znajdowali się także technicy mechanicy, rolnicy, technicy ekonomisci oraz spawacze.*
- *Przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku osoby bezrobotne były najczęściej pracownikami fizycznymi niezwiązanymi z budownictwem oraz budowlańcami. Obsługę maszyn wykonywało 19 osób a w handlu i sprzedaży pracowało 16 osób. Następnie 14 osób sprzątało, 13 było ślusarzami, po 12 osób zajmowało się wikliniarstwem, krawiectwem/włókiennictwem.*
- *Badane osoby bezrobotne po 50-tym roku życia z powiatu leżajskiego najczęściej pracowały w 2 do 3 miejscach pracy. Nieco ponad 1/4 pracowała w 4 do 5 miejscach pracy. Dla nieco więcej niż co szóstej osoby kariera zawodowa ograniczona była do jednego pracodawcy.*

Kapitał indywidualny respondentów

- Doświadczenie w pracy zawodowej dla ponad 1/3 badanych trwało od 21 do 30 lat oraz 11 do 20 lat dla niespełna 1/3. Co dziesiąty ankietowany pracował 31 lat i więcej.

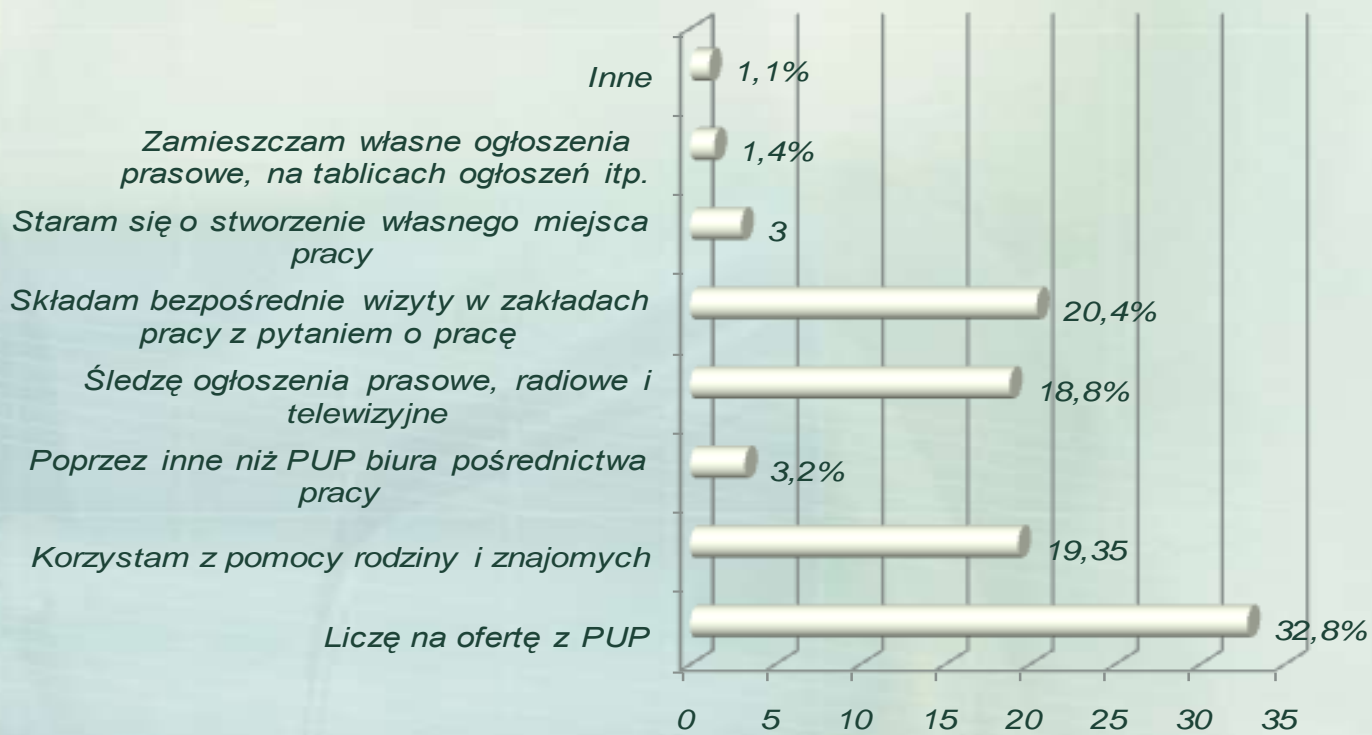
Kapitał indywidualny respondentów

- *Niecała 1/3 bezrobotnych zadeklarowała, że pracowała za granicą. Spośród pracujących za granicą jako kraj emigracji zarobkowej najczęściej wskazywane były Niemcy, Stany Zjednoczone, Francja, Włochy i Czechosłowacja. Doświadczenie w pracy za granicą łączyło się z pracą w charakterze budowlańca, pracownika fizycznego oraz opieką.*
- *Ponad połowa badanych posiada dodatkowe kwalifikacje, które zostały zdobyte poza szkołą. Wśród nich najbardziej popularne są: prawo jazdy, specjalistyczne uprawnienia (kursy naprawy i obsługi maszyn, budowlane, spawacza, palacza CO, czeladnika, energetyczne, informatyczne oraz pedagogiczne), kurs BHP oraz dodatkowe kursy w swoim zawodzie, obsługa komputera oraz dobra znajomość języka obcego.*
- *Dodatkowe doświadczenie, które jest nieudokumentowane posiada ponad 1/4 badanych. Spośród tej grupy osób najczęściej jest to doświadczenie w pracach budowlanych, księgowości/pracy biurowej, pracach domowych/opiece, elektryce/elektronice, rękodziele, językach obcych, spawaniu, rolnictwie, obsłudze maszyn, pracy w kuchni oraz mechanice.*

Postawy bezrobotnych wobec rynku pracy

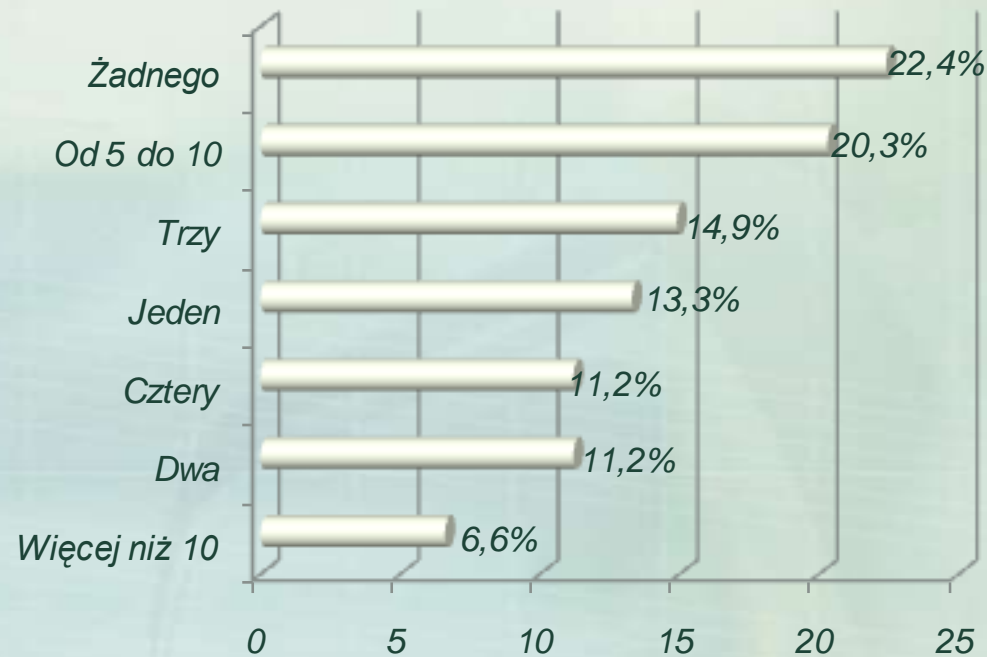
Sposoby poszukiwania pracy przez respondentów

Postawy bezrobotnych wobec rynku pracy

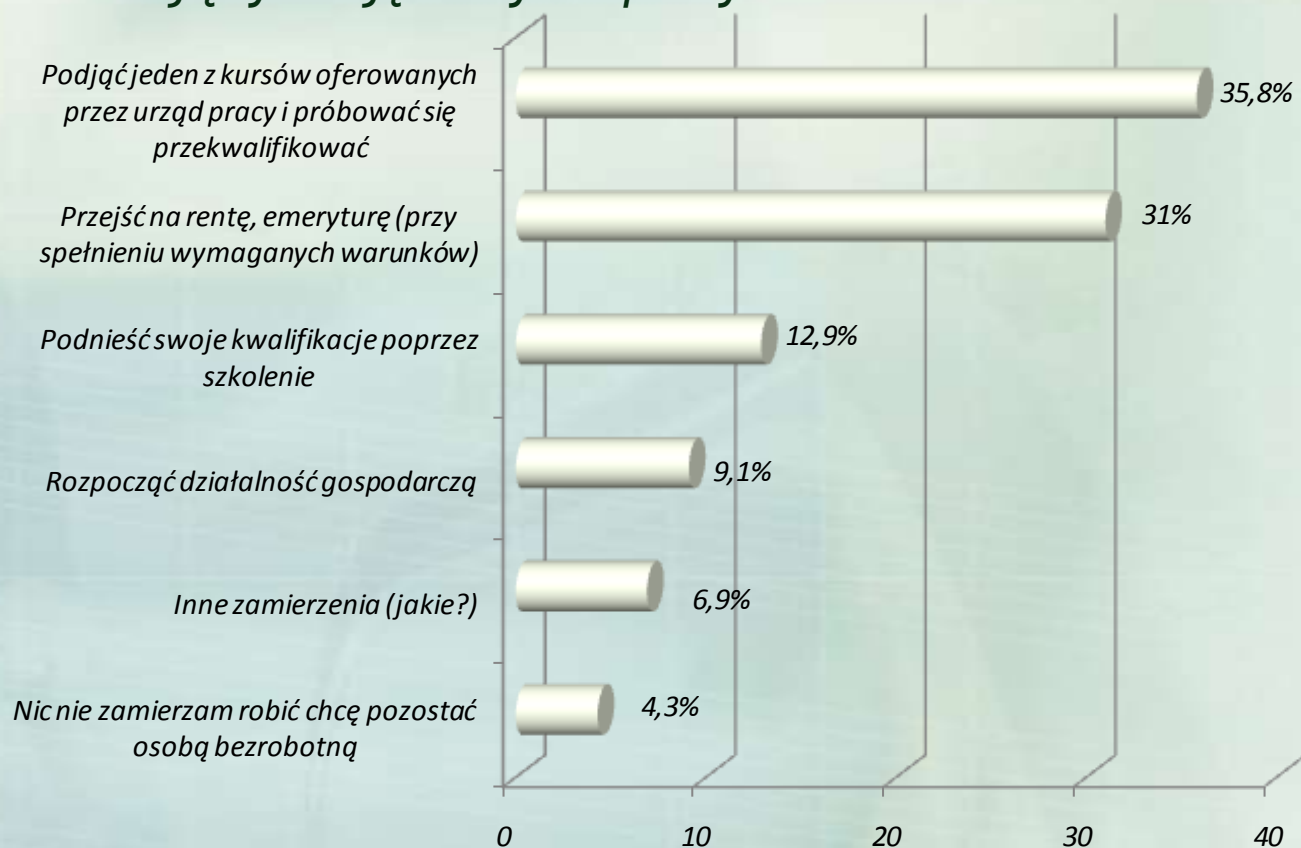
Ile zakładów pracy odwiedził(a) Pan(i) w poszukiwaniu pracy w okresie od rejestracji w PUP do chwili obecnej?

Zamierzenia bezrobotnych w zakresie zmiany swojej pozycji na rynku pracy

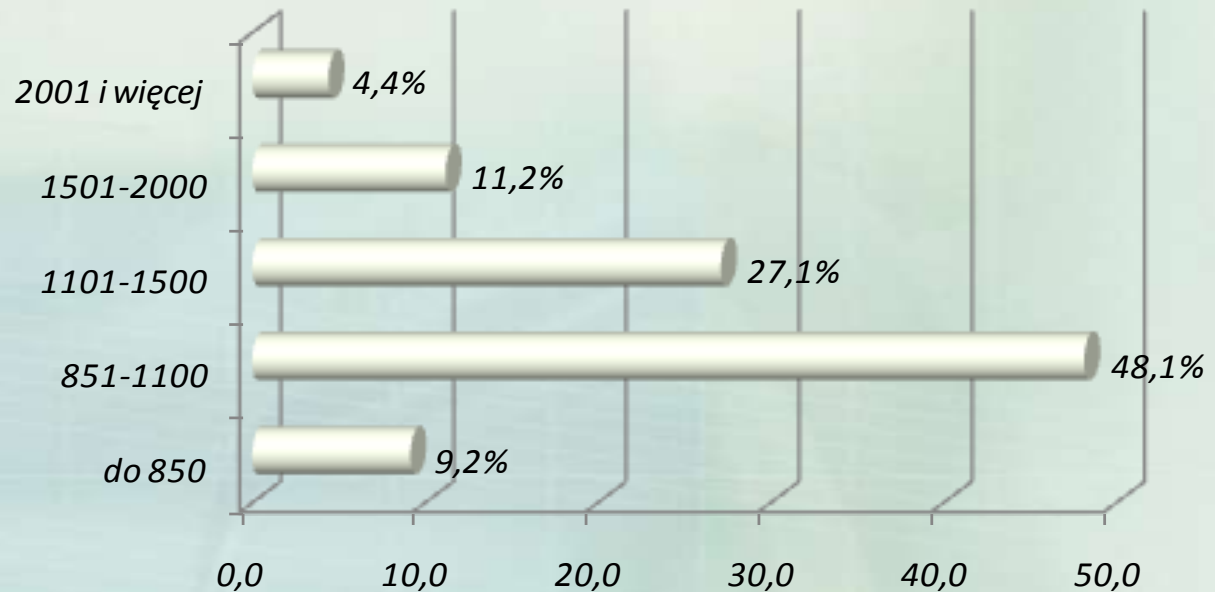
Jakie działania zamierza Pan(i) podjąć aby zmienić swoją sytuację na rynku pracy?

Aspiracje zawodowo-finansowe bezrobotnych

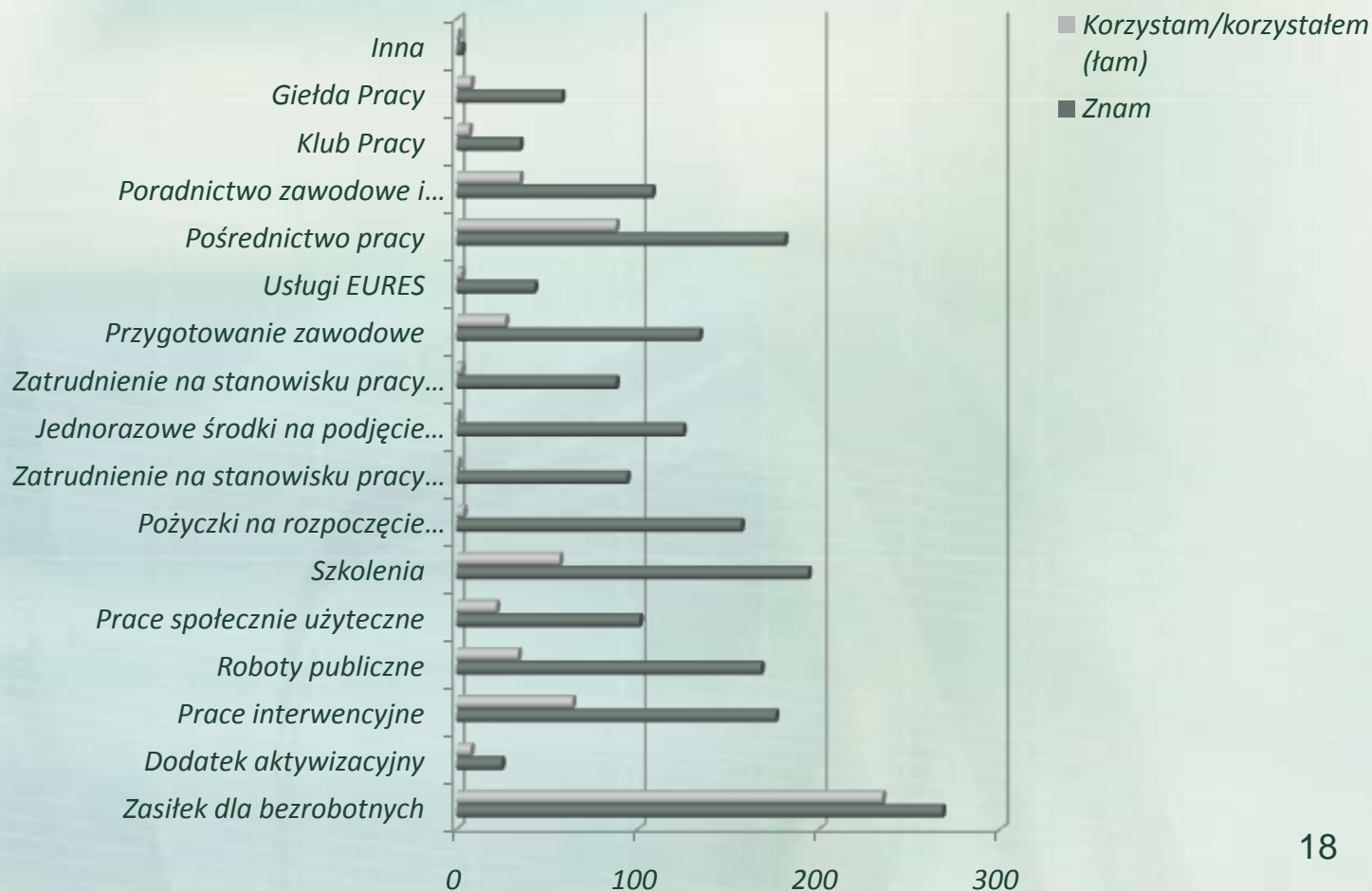
Za jaką kwotą wynagrodzenia netto podjąłby/podjęłaby Pan(i) zatrudnienie?

Wiedza bezrobotnych na temat form pomocy oferowanych przez PUP

Proszę wskazać, które z form pomocy urzędu pracy Pan(i) zna i z których Pan(i) korzystał(a).

Ocena usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

Ankietowani pozytywnie wypowiedali się o:

- *pożyczkach na rozpoczęcie działalności gospodarczej (20,7%),*
- *pracach społecznie użytecznych (18%),*
- *zatrudnieniu na stanowisku pracy powstałym w wyniku otrzymania przez pracodawcę pożyczki z Urzędu Pracy (wyposażenie/doposażenie miejsca pracy) (17,7%),*
- *jednorazowych środkach na podjęcie działalności gospodarczej (16,4%).*

Za nieskuteczne badani uznali:

- *szkolenia (70,3%),*
- *zasilek dla bezrobotnych (69,3%),*
- *oraz przygotowanie zawodowe (65,2%).*

*Osoby bezrobotne
powyżej pięćdziesiątego
roku życia
w powiecie leżajskim z
perspektywy
przedsiębiorców*

Ocena lokalnego rynku pracy

1. Uwarunkowania rynku pracy powiatu leżajskiego:

- *ilość firm funkcjonujących w regionie oraz ich kondycja ekonomiczna*
- *sytuacja gospodarcza kraju*
- *specyfika terenu oraz położenia geograficznego*
- *fundusze będące w dyspozycji samorządów*
- *inwestycje w regionie*

Ocena lokalnego rynku pracy

2. Szanse i zagrożenia lokalnego rynku pracy

a) Szanse

- *pozyskiwanie nowych funduszy unijnych*
- *tworzenie i rozwijanie infrastruktury w związku z organizacją Euro 2012*
- *wprowadzenie euro*
- *stworzenie specyficznej strefy ekonomicznej*

b) Zagrożenia:

- *światowy kryzys ekonomiczny*
- *niska konkurencyjność*
- *brak porozumienia wśród władz lokalnych w zakresie zasad funkcjonowania strefy ekonomicznej*
- *niedobór wykwalifikowanej kadry*
- *społeczne koszty prywatyzacji*

Główne przyczyny bezrobocia wśród osób po 50-tym roku życia w opinii pracodawców

- *likwidacja zakładów pracy, w których osoby te były zatrudnione*
- *brak znajomości nowych technologii*
- *brak umiejętności obsługi komputera*
- *wysokie koszty szkolenia takich pracowników*
- *wiek*
- *możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę*

Kapitał jakim dysponują osoby po 50-tym roku życia

1. Zalety:

- *duże doświadczenie zawodowe i życiowe*
- *umiejętność pracy w zespole, dokładność, rozsądek, powaga*
- *większe zdyscyplinowanie oraz chęci do pracy*
- *punktualność, odpowiedzialność, rzetelność i sumienność*
- *wysoka motywacja do pracy*
- *kompetencje pracowników po 50-tym roku życia*
- *zaangażowanie w pracę oraz dyspozycyjność*

2. Słabe strony:

Cechą występującą najrzadziej u osób po pięćdziesiątym roku życia jest gotowość do podnoszenia kwalifikacji.

Sposoby pomocy w powrocie na rynek pracy osobom po 50-tym roku życia przez lokalnych pracodawców

- *stworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie zatrudnienia*
- *podnoszenie kwalifikacji starszych osób*
- *zatrudnianie ich w niepełnym wymiarze czasu pracy, na staż, czy umowę zlecenie*
- *zmiana nastawienia pracodawców wobec starszych osób*

Plany rozwoju firm a zakładane zatrudnienie osób po 50-tym roku życia

Większość pracodawców zakłada możliwość zatrudnienia osób po 50-tym roku życia.

Kilku przedsiębiorców zatrudniło ostatnio osoby z tej kategorii wiekowej, podkreślając zwłaszcza kwalifikacje tych osób, a nie ich wiek.

1. Wśród stanowisk, na które najczęściej wyrażano chęć zatrudnienia pracowników wymienić należy:

- *stanowiska fizyczne (kierowca, ślusarz, spawacz, monter, dozorca, pracownik budowlany, majster robót, mechanik obróbki skrawania, inżynier, magazynier, stolarz, kucharz)*
- *prace biurowe*
- *stanowiska kierownicze i wysoko wykwalifikowane.*

2. Bariery w zatrudnianiu osób po pięćdziesiątym roku życia:

- *dotychczas była to możliwość przechodzenia na wcześniejsze emerytury*
- *pracodawcy często deklarują, że przy zatrudnianiu nie kierują się wiekiem, a wyłącznie kwalifikacjami*

Przeszkody w zatrudnieniu bezrobotnych po 50-tym roku życia w opinii pracodawców

- *Mniejsza zaradność.*
- *Słaba znajomość języków obcych.*
- *Badania nie potwierdziły powszechnego przekonania, że problemy zdrowotne są cechą charakterystyczną osób po 50-tym roku życia.*
- *Wykazano dużą elastyczność pracodawców przy rozwiązywaniu problemów związanych z przyjęciem do pracy osób po 50-tym roku życia. Przedsiębiorcy podkreślają, iż ważne jest indywidualne podejście do sytuacji każdego pracownika.*

Stereotypy dotyczące pracowników po 50- tym roku życia, funkcjonujące w świadomości pracodawców

1. Stereotypy pozytywne:

- *osoby po 50-tce są bardziej doświadczone*
- *posiadają większą staż*

2. Stereotypy negatywne:

- *słabe zdolności uczenia się*
- *nieznajomość nowych technologii*
- *zbyt zaawansowany wiek*
- *zła sytuacja zdrowotna*
- *mniejsza wydolność organizmu*

Współpraca z Urzędem Pracy

Instrumenty i usługi oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy znane pracodawcom:

- *Staża oraz przygotowanie zawodowe*
- *Szkolenia*
- *Prace interwencyjne*
- *Dotacje na dofinansowanie nowego stanowiska pracy*
- *Przyznanie środków z funduszu pracy na podjęcie działalności gospodarczej*
- *Programy dla osób po 50-tym roku życia*
- *Roboty publiczne*

Współpraca z Urzędem Pracy

1. Dotychczasowa współpraca pracodawców z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wsparcia zatrudniania osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Połowa respondentów nie korzystała z oferty Powiatowego Urzędu Pracy dotyczącej aktywizacji zawodowej osób po 50-tym roku życia.

Mniejsza grupa pracodawców uzyskała jednak pomoc w ramach aktywizacji zawodowej prowadzonej przez Urząd Pracy w powiecie leżajskim.

2. Deklaracje pracodawców dotyczące chęci skorzystania z oferowanej przez PUP pomocy wspierającej zatrudnienie osób bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia

Zdecydowana większość pracodawców deklaruje chęć skorzystania z takich usług.

Nieliczni przedsiębiorcy widzieli możliwość ewentualnej współpracy z PUP, ale w dalszej perspektywie czasowej.

Zdarzało się, że pracodawcy nie deklarowali chęci bliższej współpracy z urzędem pracy.

Współpraca z Urzędem Pracy

3. Oczekiwania przedsiębiorców w zakresie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy

- *Refundacja kosztów zatrudnienia pracowników*
- *Dofinansowania na zorganizowanie nowych stanowisk pracy*
- *Stáže*
- *Większa elastyczność w zakresie podejmowanej współpracy, organizacji szkoleń oraz kursów*
- *Pośrednictwo przy rekrutacji bezrobotnych o określonych kwalifikacjach zawodowych, na konkretne stanowiska*
- *Organizacja giełd i targów pracy*
- *Prowadzenie analiz rynku pracy w kierunku rozpoznawania potrzeb pracodawców*
- *Pełna informacja o dostępnych instrumentach i usługach oferowanych przez urzędy pracy*
- *Dokładna weryfikacja statusu bezrobotnego,*
- *Większa aktywizacja bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP*
- *Mobilizacja bezrobotnych do większego zaangażowania w poszukiwanie pracy*